

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/11/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4115233330
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Radošická Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4115233330.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v spore žalobcov: 1. V. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z. Z., W. XXXX/XX, 2. V. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z. Z., W. XXXX/XX, obaja zastúpení Advokátskou kanceláriou ATTORNEYS GROUP s. r. o., so sídlom Banská Bystrica, Kláry Jarunkovej 2, IČO: 36 863 998, proti žalovaným: 1. S. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom I., J. XXX/X, zastúpený Advokátskou kanceláriou Kovačovská s. r. o., so sídlom Chorvátsky Grob, Jazdecká 1, IČO: 52 540 821, 2. S. O., nar. 22. XX. XXXX, bytom G. Z. XXX, 3. T. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z., T. XXXX/XA, 4. W. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom Y. pri B., K. XXX/XXX, žalovaní v 2. až 4. rade zastúpení Mgr. Miroslavom Pavlíkom, advokátom, so sídlom Nové Mesto nad Váhom, Podjavorinskej 1922/9, o náhradu škody 124.133,52 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcov v 1. a 2. rade proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 17. júna 2019 č. k. 10C/604/2015-738 v spojení s opravným uznesením zo dňa 12. decembra 2019 č. k. 10C/604/2015-815 takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II., III. a IV. z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

II. Výrok I., ktorým konanie v časti o zaplatenie sumy 111.435,58 eura zastavil p o t v r d z u j e .

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol takto:

„I. Konanie sa v časti o zaplatenie 111.435,58 eura zastavuje.

II. Žaloba sa zamieťa.

III. Žalovaní 1. až 4. majú proti žalobcom 1. až 2. nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

IV. Zrušuje sa zabezpečovacie opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Nitra z 26. 09. 2016 č. k. 10C/604/2015-56 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre 08. 09. 2017 č. k. 9Co/316/2017-196.“

1.1. Svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ust. § 37 ods. 1, § 42, § 415, § 420 ods. 1, § 441, § 442 ods. 1, § 422 ods. 3, § 100 ods. 1, § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ako aj vykonaným dokazovaním.

1.2. Žalobcovia sa podanou žalobou domáhali náhrady škody, ktorú odôvodňovali tým, že medzi žalovaným v 1. rade ako kupujúcim a žalovanými v 2., 3. a 4. rade ako predávajúcimi podielovými spoluvlastníkmi bola uzatvorená kúpna zmluva o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v kat. úz. G. Z., zapísané na LV č. XX a to rodinný dom so súp. č. XXX nachádzajúci sa na parc. č. 84/5, hospodárska budova nachádzajúca sa na parc. č. 84/33, garáž nachádzajúca sa na parc. č. 84/34, pozemok parc. č. 84/5 o výmere 148 m², pozemok parc. č. 84/17 o výmere 455 m², druh: zastavané plochy a nádvoria, pozemok parc. č. 84/32 o výmere 330 m² - zastavané plochy a nádvoria, pozemok parc. č. 84/33 o výmere 20 m² - zastavané plochy a nádvoria, pozemok parc. č. 84/34 o výmere 30 m² - zastavané plochy a nádvoria (ďalej len „nehnutel'nosti“). Vklad vlastníckeho

práva v prospech žalovaného v 1. rade bol povolený dňa 25. 07. 2012. Dňa 08. 11. 2012 uzatvoril žalovaný v 1. rade ako predávajúci so žalobcami ako kupujúcimi kúpnu zmluvu, ktorej predmetom bol prevod vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam. V bode 4. zmluvy bola dohodnutá kúpna cena nehnuteľností 150.000 eur, ktorá bude zaplatená v časti v hotovosti a v časti z finančných prostriedkov z úveru poskytnutého VÚB, a. s. Dňa 08. 11. 2012 uzatvorili žalobcovia ako dlžníci s bankou ako veriteľom Zmluvu o poskytnutí flexihypotéky na refinancovanie č. 001/185992/12-002/000. Banka poskytla žalobcom finančné prostriedky 86.889,60 eura dňa 12. 01. 2012. Po prepočítaní nákladov a úrokov súvisiacich s úverom sú podľa bodu 7.3. žalobcovia povinní vrátiť banke sumu 124.133,52 eura. Z kúpnej zmluvy zo dňa 08. 11. 2012 nesporne vyplynulo, že žalobcovia ako kupujúci sa zaviazali časť 85.891,53 eura zaplatiť z úveru vo VÚB, a. s., časť 38.981,83 eura na účet č. XXXXXXXXXXX/XXXX, časť 36.000 eur na účet č. XXXXXXXXXXX/XXXX, časť 10.509,70 eura na účet č. XXXXXXXXXXX/XXXX a časť 64.108,47 eura k rukám žalovaného v 1. rade v hotovosti. Z LV č. XX pre kat. úz. G. Z. vyplynulo, že žalobcovia boli v katastri nehnuteľností zaevidovaní ako bezpodieloví spoluvlastníci týchto nehnuteľností.

1.3. Rozsudkom OS Nové Mesto nad Váhom zo dňa 03. 03. 2016 č. k. 10C/25/2014-188, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 01. 04. 2016, súd určil, že podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností sú žalovaní v 2. až 4. rade, pretože kúpna zmluva z 23. 07. 2012 nebola uzatvorená vážne, a preto je neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Súd vykonaním zistil, že táto kúpna zmluva mala slúžiť iba ako zábezpeka, kým si žalovaní v 2. až 4. rade nevybavia úver, z ktorého prefinancujú svoje staré dlhy a kúpna cena bola dohodnutá len fiktívne. Súd vychádzal z toho, že žalovaní v 2. až 4. rade sa z nehnuteľnosti nikdy nevysťahovali, žalovaný v 1. rade si nehnuteľnosti v realite neohliadol a nemal ani kľúče od vstupnej brány. Žalobcovia v 1. a 2. rade v konaní uviedli, že žalovaný v 1. rade ich na ohliadke informoval, že nehnuteľnosti užívajú žalované v 2. a 3. rade, oni s tým súhlasili, že až do vyriešenia vlastného bývania môžu v nehnuteľnosti bývať, a preto po prevedení vlastníckeho práva uzavreli žalobcovia so žalovanými nájomnú zmluvu a nájomné 670 eur mesačne požadovali vo výške splátky úveru a ďalších nákladov súvisiacich s nehnuteľnosťou. Z aktuálneho listu vlastníctva vyplýva, že žalovaní v 2. až 4. rade sú v katastri nehnuteľností evidovaní ako spoluvlastníci nehnuteľností.

1.4. V konaní nebolo sporné a výpoveďou žalovaných a svedkyne E. K. v tomto konaní a zápisnicou o výpovedi žalovanej v 2. rade a V. B. v trestnom konaní bolo aj preukázané, a vyplýva to aj z právoplatného rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom z 03. 03. 2016 č. k. 10C/25/2014-188, že kúpna zmluva, ktorú uzavreli žalovaní v 2. až 4. rade ako predávajúci a žalovaný v 1. rade ako kupujúci 23. 07. 2012, ktorej predmetom bol prevod vlastníckeho práva na nehnuteľnostiach v podielovom spoluvlastníctve žalovaných v 2. až 4. rade, je neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka, pretože nebola zo strany zmluvných strán uzavretá vážne. Kúpna zmluva mala slúžiť iba ako zábezpeka, kým si žalovaná v 2. rade nevybaví úver, z ktorého prefinancuje svoje, resp. priateľove dlhy. Kúpna cena nehnuteľností 150.000 eur bola iba fiktívna, pretože žalovaný v 1. rade v skutočnosti vyplatil 33.000 eur na účet realitnej kancelárie FC REAL s. r. o., ktorej spoločníkmi a konateľmi boli v tom čase V. B. a jeho partnerka E. K.. V. B. koordinoval kúpu a predaj tejto nehnuteľnosti a poskytol žalovanej v 2. rade sumu 12.000 eur na vyplatenie dlhu v Poštovej banke, a. s. Z výsluchu žalovanej v 2. rade vyplýva, že tento dlh splnením zanikol. Z obžaloby podanej na Okresnom súde Žilina vyplýva, že V. B., aj E. K. sú trestne stíhaní, pretože V. B. mal zavádzať žalovanú v 2. rade v dočasnosti prevodu, vediac o tom, že nehnuteľnosti budú vlastníť úplne iné osoby, tieto budú zabezpečovať úver v značnej výške presahujúcej jej dlhy, navrátenie nehnuteľností nebolo zabezpečené, a pretože mal žalovanej v 2. rade zatajiť, že si so E. K. ponechajú značnú časť finančných prostriedkov poskytnutých žalovaným v 1. rade a kupujúcimi z úveru, ktorý si zoberú na kúpu nehnuteľností. V konaní nebolo sporné a výpoveďou žalobcov v 1. a 2. rade, svedka V. O. a svedkyne E. K. preukázané, že V. B. ponúkol nehnuteľnosti žalobcom. V konaní nebolo sporné a ich výpoveďami a aj kúpnu zmluvou z 08. 11. 2012 bolo preukázané, že žalobcovia v 1. a 2. rade ako kupujúci uzavreli so žalovaným v 1. rade ako predávajúcim 08. 11. 2012 kúpnu zmluvu, ktorej predmetom bol prevod vlastníckeho práva na týchto nehnuteľnostiach za rovnakú kúpnu cenu 150.000 eur. V konaní nebolo sporné, že aj táto kúpna zmluva je neplatná, ale bolo sporné, z akého dôvodu. Žalobcovia tvrdili, že kúpna zmluva, ktorú uzavreli so žalovaným v 1. rade dňa 08. 11. 2012 je neplatná z dôvodu neplatnosti kúpnej zmluvy z 23. 07. 2012 a im pre neplatnosť zmluvy, ktorú so žalovaným v 1. rade uzavreli, vznikla škoda, za ktorú zodpovedajú žalovaní spoločne a nerozdielne s poukazom na § 42 Občianskeho zákonníka, ktorá po čiastočnom späťvzatí žaloby pozostáva zo zaplatených úrokov z úveru a poplatkov. Žalovaní sa bránili tým, že kúpna zmluva, ktorú uzavreli žalobcovia v 1. a 2. rade so žalovaným v 1. rade dňa 08. 11. 2012 je

neplatná z rovnakého dôvodu ako kúpna zmluva z 23. 07. 2012, pretože ani kúpna zmluva z 08. 11. 2012 nebola zmluvnými stranami uzavretá vážne, a ak žalobcom škoda vznikla, majú ju znášať sami podľa § 441 Občianskeho zákonníka. Z výpovedí žalobcov bolo v konaní preukázané, že k predaju a kúpe nehnuteľností kúpnu zmluvou uzavretou 08. 11. 2012 prišlo za rovnakých okolností ako v prípade kúpnej zmluvy uzavretej 23. 07. 2012. Z výpovedí žalobcov ako kupujúcich bolo preukázané, že na ohliadke nehnuteľností bol pred kúpou iba žalobca v 1. rade, videl ich však iba z vonka. Interiér videli obaja iba na fotografiách predložených V. B.. V konaní nebolo sporné a aj bolo zmluvou o úvere preukázané, že na zaplatenie kúpnej ceny poskytla VÚB a. s. ako veriteľ žalobcom ako dlžníkom úver 85.891,53 eura. Z kúpnej zmluvy z 08. 11. 2012 a žalôb o vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré podali žalobcovia na súdy, bolo preukázané, že z tejto sumy bola časť vyplatená na účet žalovaného v 1. rade, časť na účet priateľa žalovanej v 2. rade a časť na účet syna E. K. B. K.. V konaní bolo sporné, či žalobcovia vyplatili žalovanému v 1. rade aj sumu 65.000 eur do dohodnutej kúpnej ceny 150.000 eur. Žalobcovia v 1. a 2. rade tvrdili, že túto sumu vyplatili žalovanému v 1. rade v hotovosti po podpise zmluvy, čo žalovaný v 1. rade namietal. Žalobcovia však tieto svoje tvrdenia v konaní žiadnymi dôkazmi nepreukázali. Žalobca v 1. rade nestotožnil žalovaného v 1. rade ako kupujúceho s tvrdením, že s p. B. mal prísť neznámy človek, ktorý mohol byť predávajúcim a ani žalovaný v 1. rade nestotožnil žalobcov v 1. a 2. rade ako kupujúcich. Prokurátor Krajskej prokuratúry Žilina v obžalobe na V. B. a E. K. vyhodnotil tieto tvrdenia žalobcov ako tendenčné, s tým, že k tomu neprichádzalo ani v iných prípadoch. Rovnako aj súd považoval tvrdenia žalobcov o tom, že mali na ulici vyplatiť neznámemu človeku zo svojich celoživotných úspor a darov od zosnulých rodičov v hotovosti sumu 65.000 eur za tendenčné. Tomuto záveru nasvedčuje aj skutočnosť, že žalobcovia žiadnou žalobou nepožadujú od žalovaného v 1. rade vydanie tejto sumy, na rozdiel od ostatných konaní. Súd obranu žalobcov ohľadne poplatkovej povinnosti považoval za účelovú, vzhľadom na množstvo sporov, ktoré vedú, v ktorých boli schopní si poplatkovú povinnosť splniť. V konaní nebolo sporné, že žalovaní v 2. až 4. rade v nehnuteľnostiach naďalej bývali, žalobcovia o tom vedeli, súhlasili s tým. Z výpovede svedka V. O. bolo preukázané, že žalobca v 1. rade nemal ani po prevode vlastníckeho práva od nehnuteľnosti kľúče, pretože zvonil pri dverách. Z uvedeného vyplýva, že k predaju a kúpe nehnuteľností na základe kúpnej zmluvy z 08. 11. 2012 prišlo za rovnakých okolností ako kúpnej zmluvy z 23. 07. 2012. Z výpovede V. B. v trestnom konaní vyplýva, že sa stretol s manželským párom z Banskej Bystrice, ktorých tam doviedol V. O.. V konaní nebolo sporné, že žalobcovia sú manželia z Banskej Bystrice a s V. B. ich zoznámil V. O.. V B. v trestnom konaní ďalej tvrdil, že manželskému páru vysvetlil, o čo ide, že sa na nich vybaví úver, ktorý bude splácať pôvodný majiteľ formou nájomnej zmluvy až kým si nenájde inú osobu, s čím súhlasili, a preto im odovzdal žiadosť o úver a doklady pre zamestnávateľa. Žalobcovia v konaní namietali, že neboli "investormi", že od počiatku mali záujem nadobudnúť vlastnícke právo k prevádzaným nehnuteľnostiam a pri uzatváraní kúpnej zmluvy 08. 11. 2012 boli dobromyseľní, proti čomu žalovaní namietali. Napriek záverom prokurátora Krajskej prokuratúry v Žiline a výsluchu svedka V. O., ktorý preukazoval ich dobromyseľnosť, bolo výsluchom ostatných svedkov a najmä nájomnou zmluvou, výpismi z účtov žalobcu v 1. rade vo VÚB, a. s. č. XXXXXXXXXXX/XXX a č. XXXXXXXXXXX/XXXX, FC REAL s. r. o. v UniCredit Bank Slovakia, a. s. č. XXXXXXXXXXX/XXXX, vyjadrením žalobcu v 1. rade v tomto konaní, v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 16C/205/2015 a v trestnom konaní pod ČVS: KRP-187/21-VYS-BB-2014, vyjadrením V. B. v trestnom konaní a vyjadrením žalovanej v 2. rade v tomto a aj trestnom konaní preukázané, že táto obrana žalovaných je dôvodná. Týmito dôkaznými prostriedkami bolo preukázané, že medzi žalobcami a žalovanými v 2. a 3. rade bola skutočne uzavretá nájomná zmluva, v ktorej bolo nájomné dohodnuté vo výške splátky úveru, pričom sa malo platiť na účet spoločnosti FC REAL s. r. o. Aj keď žalobcovia namietali dôveryhodnosť výpovede V. B., bolo preukázané aj ďalšie jeho tvrdenie o tom, že žalovaní platili dohodnuté nájomné s výnimkou prvej splátky, ktorú zaplatili žalobcovia, z ktorého si časť ponechala E. K. a časť bola vyplatená na splátku úveru. Sám žalobca v 1. rade tieto tvrdenia potvrdil v trestnom konaní a boli preukázané aj výpisom z účtu FC REAL s. r. o. a žalobcov, z ktorých vyplýva, že žalovaná v 2. rade na účet spoločnosti zaplatila v januári a februári 2013 sumu dohodnutú v nájomnej zmluve, z ktorej časť dostal na účet a časť zodpovedajúca splátke úveru bola poukázaná na účet žalobcov. Z uvedených dôvodov mal súd za preukázané, že ani žalobcovia kúpnu zmluvu dňa 08. 11. 2012 neuzatvárali vážne a boli iba tzv. investormi, tak ako žalovaný v 1. rade v prípade kúpnej zmluvy z 23. 07. 2012, a preto je aj kúpna zmluva z 08. 11. 2012 neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Tomuto záveru nasvedčuje aj tvrdenie ich bývalého právneho zástupcu v konaní, ktoré sa na Okresnom súde Nitra vedie pod sp. zn. 16C/205/2015 a aj z opakovaných žiadosťí o úver podávaných v krátkom časovom období bez vzťahu ku konkrétnej nehnuteľnosti. Žalobcovia v konaní namietali nezrovnalosti vo výpovediach žalovaných a svedkov, ale

rovnaké nezrovnalosti boli aj v ich tvrdeniach v tomto konaní, ďalších civilných konaniach a v trestnom konaní, na ktoré poukázala právna zástupkyňa žalovaného v 1. rade vo svojom vyjadrení z 09. 01. 2018.

1.5. Dôsledkom neplatnosti právneho úkonu je najmä povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie. Táto povinnosť nemôže úplne postihovať následky neplatnosti právneho úkonu, a preto, ak v dôsledku neplatnosti právneho úkonu vznikne škoda, zodpovedá sa za ňu podľa § 42 Občianskeho zákonníka podľa ustanovení tohto zákona o zodpovednosti za škodu, t. j. podľa § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka. Predpokladom vzniku každej občiansko-právnej zodpovednosti je: 1. protiprávny úkon, 2. spôsobenie škody, 3. príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou a v danom prípade neplatnosti právneho úkonu aj 4. zavinené konanie, ktoré sa v danom prípade predpokladá (presumeje). Psychický predpoklad zodpovednosti za škodu sa vykladá v spojitosti s požiadavkou, aby ten, kto sa náhrady škody domáha, dôveroval platnosti právneho úkonu bez zanedbania obvyklej starostlivosti, ktorú možno od neho v právnom styku očakávať. Žalobcovia v konaní tvrdili, že zavineným protiprávnym konaním žalovaných im bola spôsobená škoda vo výške zaplatených úrokov a poplatkov. V konaní nebolo sporné a aj bolo preukázané, že všetci žalovaní pri uzatváraní kúpnej zmluvy dňa 23. 07. 2012 a žalovaný v 1. rade pri uzatváraní kúpnej zmluvy dňa 08. 11. 2012 konali protiprávne a neplatnosť týchto právnych úkonov zaviniли. V konaní však bolo preukázané, že aj žalobcovia pri uzatváraní kúpnej zmluvy dňa 08. 11. 2012 konali protiprávne, a teda neplatnosť tejto kúpnej zmluvy zaviniли a to z dôvodov uvedených v odseku 29. rozsudku súdu prvej inštancie. Ak by boli v konaní preukázané všetky predpoklady zodpovednosti za škodu, mali by preto žalobcovia škodu podľa § 441 Občianskeho zákonníka znášať pomerne, a nie v takom rozsahu ako žalobou požadujú (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 25Cdo/1097/2002 z 26. 08. 2003). Jedným z predpokladov zodpovednosti za škodu je však vzťah príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním a následkom. O takúto príčinnú súvislosť pôjde, ak škoda vznikne ako následok určitého konania, a nebyť tohto konania, tak by ku škode neprišlo. V konaní nebolo sporné a aj bolo zmluvou o úvere preukázané, že žalobcovia uzavreli s veriteľom VÚB, a. s. zmluvu o úvere, na základe ktorej im bol poskytnutý úver 86.889,60 eura. V konaní nebolo sporné a aj bolo výpismi z hypotekárneho účtu žalobcov preukázané, že splátky tohto úveru a poplatky sa platili a dlžníci neboli v omeškani. Pretože však povinnosť dlžníkov platiť z poskytnutého úveru úroky vzniká z ich vzájomného záväzkového vzťahu, založeného ich zmluvným dojednaním o poskytnutí úveru, zaplatením úrokov sa splnila povinnosť dlžníkov, ktorá im vznikla zo záväzku v zmluve o úvere, ktorá bola s bankou uzavretá. Príčinou vzniku tejto platobnej povinnosti preto nebolo a ani nemohlo byť konanie žalovaných (uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 25Cdo/564/1999 z 18. 07. 2000). Pretože kauzálny nexus medzi konaním žalovaných a tvrdým vznikom škody na strane žalobcov absentuje, súd žalobu v celom rozsahu zamietol a nevykonal opätovný výsluch svedka V. O., V. B. a ani výsluch R.. B. K..

1.6. Predmetom sporu je právo na náhradu škody, ktoré mohli žalobcovia prvý raz vykonať už 09. 11. 2012, pretože už pri uzatváraní kúpnej zmluvy 08. 11. 2012 museli vedieť o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Toto právo sa preto premlčalo v dvojročnej subjektívnej premlčacej dobe podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá uplynula 08. 11. 2014, bez ohľadu na plynutie objektívnej premlčacej doby. Žalobcovia si právo na nahradenie škody 12.839,84 eura uplatnili žalobou, ktorá bola v tejto časti podľa súdu úplná a zrozumiteľná až 12. 11. 2015, preto je ich právo v tejto časti premlčané. Právo na zaplatenie úrokov z omeškania si žalobcovia prvý krát uplatnili úplne a zrozumiteľne až návrhom na zmenu žaloby predneseným na pojednávaní 21. 11. 2018, preto je aj právo na zaplatenie úrokov z omeškania z 12.839,84 eura premlčané. Pretože žalovaní vzniesli námietku premlčania podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, súd by žalobcom toto uplatnené právo aj tak nemohol v súdnom konaní priznať.

1.7. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 a v konaní úspešným žalovaným v 1. až 4. rade priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu.

1.8. S poukazom na ust. § 344 a § 335 ods. 1 CSP súd rozhodol o zrušení zabezpečovacieho opatrenia, ktoré bolo nariadené uznesením OS Nitra dňa 26. 09. 2016 č. k. 10C/604/2015-56 v spojení s uznesením KS v Nitre z 08. 09. 2017 č. k. 9Co/316/2017-196 a to z dôvodu, že súd konanie v časti zastavil a vo zvyšnej časti žalobu zamietol.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie vo všetkých jeho výrokoch napadli v zákonnej lehote odvolaní žalobcovia, ktorí sa domáhali jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Mali za to, že sú naplnené odvolacie dôvody v zmysle § 365 ods. 1 písm. d/, e/, f/ a h/ CSP.

2.1. Pokiaľ ide o prvý výrok, ktorým súd zastavil konanie v časti o zaplatenie 111.435,58 eura, považujú tento výrok za nesprávny, keď súd prvej inštancie mal správne zastaviť konanie v časti o zaplatenie sumy 109.506,38 eura (čo je rozdiel sumy 124.133,52 eura a 14.627,14 eura). Z akého dôvodu súd zastavil konanie v časti o zaplatenie 111.435,58 eura, v rozsudku žiadnym spôsobom nevysvetlil.

2.2. Náhrady škody voči žalovaným v 1. až 4. rade sa domáhali ako kupujúci z dôvodu a v dôsledku uzavretia kúpnej zmluvy so žalovaným v 1. rade dňa 08. 11. 2012, ako aj s tým súvisiacou zmluvou o poskytnutí flexihypotéky, ktorú uzavreli so VÚB, a. s. za účelom splatenia časti dohodnutej kúpnej ceny. Následne však došlo zo strany žalovaných v 2. až 4. rade k napadnutiu predchádzajúcej kúpnej zmluvy, ktorou boli prevedené predmetné nehnuteľnosti na žalovaného v 1. rade, v dôsledku čoho bolo rozsudkom OS Nové Mesto nad Váhom č. k. 10C/25/2014-188 zo dňa 03. 03. 2016 určené, že predmetné nehnuteľnosti sú v podielovom spoluvlastníctve žalovaných v 2., 3. a 4. rade. Na základe uvedeného rozsudku boli na list vlastníctva zapísaní pôvodní vlastníci nehnuteľností, a to žalovaní v 2., 3. a 4. rade.

Škoda, ktorá im bola spôsobená, predstavuje tak sumu zodpovedajúcu nákladom vynaloženým na neplatný právny úkon, ktoré pozostávali zo zmluvných úrokov ku dňu 31. 12. 2018, poplatku za poskytnutie úveru, ako aj poplatku za vedenie úverového účtu. Spolu si teda uplatňujú škodu k 31. 12. 2018 vo výške 14.627,14 eura spolu s úrokom z omeškania. Rozsudok súdu prvej inštancie obsahuje veľké množstvo dohadov, nesprávností a nezrovnalostí, ktoré majú za následok absolútne nelogický a nesprávny skutkový i právny záver o tom, že by sa dopustili porušenia akejkoľvek svojej právnej (či už zákonnej alebo zmluvnej) povinnosti. Ich jednoznačná dobromyseľnosť vyplynula z odôvodnenia citovaného právoplatného rozsudku OS Nové Mesto nad Váhom, čo však konajúci súd nevzal do úvahy.

2.3. Žalobcovia v odvolaní poukazujú na bod 1., bod 24. strana 9, 10, bod 26. strana 12, 15, bod 27. strana 14, bod 29. strana 15 rozsudku OS Nové Mesto nad Váhom č. k. 10C/25/2014-188 zo dňa 03. 03. 2016, ktoré body citujú vo svojom odvolaní.

2.4. Súd prvej inštancie hodnoverne a konkrétne nevysvetlil, ktoré procesné dôkazy a obsahovo ktorými časťami majú preukazovať tvrdenia súdu podľa bodu 10., a to zavinenie a nedobromyseľnosť žalobcov. Založiť závery iba na tom, že si ohliadli nehnuteľnosť pred kúpou iba zvonka a interiér videli iba na fotografiách, podľa ich názoru nemôže byť dostatočným podkladom k absolútnemu záveru, že neboli dobromyseľní. Zákon predsa neukladá žiadnu právnu povinnosť, aby ohliadku nehnuteľnosti pred kúpou museli vykonať, či disponovať kľúčmi od nej pred podpisom kúpnej zmluvy.

2.5. Rovnako je zarážajúce tvrdenie súdu, že v konaní žiadnym dôkazom nepreukázali, že skutočne zaplatili žalovanému v 1. rade hotovostnú časť kúpnej ceny 65.000 eur. Predložili o tom absolútny písomný doklad, ktorý to preukazuje, a to kúpnu zmluvu s overeným podpisom predávajúceho, ktorý v nej konštatuje prevzatie hotovosti svojím podpisom. Rovnako nemajú vedomosť o tom, že by mali právnu povinnosť vymáhať tú časť zaplatenej kúpnej ceny z akéhokoľvek dôvodu (nákladov a súdne poplatky, náklady právnych zástupcov, súčasná majetková bonita žalovaného v 1. rade, atď.).

2.6. Nie je im známe, ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že súhlasili s tým, aby žalovaní v 2. až 4. rade naďalej bývali v nehnuteľnostiach. Samozrejme, že nesúhlasili s tým, keď predsa podali žalobu o vypratanie. Za nepravdivé tiež považujú tvrdenie (bod 29. strana 16. rozsudku), že prvú splátku dohodnutého nájomného zaplatili za žalovaných v 2. až 4. rade žalobcovia, ide o nepodložené tvrdenie. Odôvodnenie rozsudku považujú za absolútne nepreskúmateľné, nedostatočné a závery o neplatnosti zmluvy podľa § 39 OZ a o zavinení žalobcov a protiprávnosti ich konania za relevantne nepodložené. Rozsudok súdu prvej inštancie pre jeho zmätočnosť, nepresnosť a nepresvedčivosť považujú za nesprávny a nezákonný.

2.7. Podľa odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie súd pri hodnotení naplnenia podmienky v príčinnej súvislosti ako jednej z podmienok zodpovednosti žalovaných za škodu, túto posudzoval a vyhodnocoval len s ohľadom na bezprostrednú a priamu časovú a vecnú súvislosť medzi protiprávnym konaním žalovaných a škodou, ktorá bola žalobcom spôsobená. V tomto smere poukázali na

rozhodnutie NS SR, ako aj NS ČR, ktoré rozhodnutia pri posudzovaní naplnenia kritéria v príčinnej súvislosti kladú dôraz na skúmanie príčinnej súvislosti s prihliadnutím na viacero skutočností, ktoré vzniku škody predchádzali (rozsudok NS ČR sp. zn. 32Cdo 192/2007, uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo 105/2012).

2.8. Bez uzavretia neplatnej kúpnej zmluvy medzi žalovaným v 1. rade a žalovanými v 2., 3. a 4. rade by nemohlo dôjsť ani k uzavretiu zmluvy medzi žalovaným v 1. rade a žalobcami, ktorí za účelom vyplatenia časti kúpnej ceny uzavreli s VÚB, a. s. zmluvu o poskytnutí úveru, ktorú by bez uzavretia kúpnej zmluvy so žalovaným neuzavreli a neboli by tak povinní platiť úver a s tým súvisiace zmluvné úroky a poplatky. Povinnosťou súdu prvej inštancie bolo skúmať, čo bolo ich pohnútkou k uzatvoreniu zmluvy o poskytnutí úveru a skúmať túto pohnútku v súvislosti na udalosti, ktoré tomu predchádzali. Ich pohnútkou bola výlučne snaha získať finančné prostriedky pre účel vyplatenia časti kúpnej ceny na predmet kúpy, ktorý bol predtým predmetom neplatného prevodu medzi žalovaným v 1. rade a žalovanými v 2., 3. a 4. rade, pričom žalobcovia o neplatnosti predchádzajúcej kúpnej zmluvy nemali vedomosť, spoliehali sa na hodnovernosť údajov katastra nehnuteľností, čím je príčinná súvislosť medzi konaním žalovaných a vznikom ich škody bezpochyby daná. Poukazovanie súdu na to, že pri uzatváraní kúpnej zmluvy so žalovaným v 1. rade konali protiprávne a zavinili neplatnosť zmluvy, sa nezakladá na pravde, pretože to nebolo žiadnym hodnoverným spôsobom preukázané. Mali skutočný záujem nadobudnúť vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam, vyplatenie dohodnutej kúpnej ceny v konaní riadne preukázali a pri uzatváraní zmluvy sa riadili údajmi o vlastníckych vzťahoch v katastri nehnuteľností.

2.9. Súd prvej inštancie posúdil premlčanie ich nároku tak, že dospel k záveru, že prvýkrát mohli svoje právo uplatniť už pri uzatváraní kúpnej zmluvy dňa 08. 11. 2012, pričom 2-ročná premlčacia doba uplynula dňa 08. 11. 2014. Svoje právo na vymáhanie náhrady škody od žalovaných tak mohli vykonať prvýkrát dňa 02. 04. 2016, kedy na základe právoplatného rozsudku OS Nové Mesto nad Váhom zo dňa 03. 03. 2016 č. k. 10C/25/2014-188 stratili vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam. Až týmto momentom de iure došlo k potvrdeniu sledu udalostí, z ktorých v priamej príčinnej súvislosti uplatňovaná škoda vznikla. Pokiaľ by v uvedenom konaní došlo k zamietnutiu žaloby, vlastnícke právo by naďalej bolo ponechané žalobcom a nebol by dôvodný návrh uplatňovaný v tomto konaní. Pokiaľ by aj súd neprihliadol na uvedené, najskôr mohli predvídať (čo však neznamená dozvedieť sa o skutočnej škode a o tom, kto za ňu zodpovedá) vznik škody na ich strane a vznik bezdôvodného obohatenia na strane žalovaných až v momente, kedy získali vedomosť o súdnom konaní, v ktorom žalovaní v 2. až 4. rade namietali vlastnícke právo žalobcov, teda až v polovicu roka 2014. Aj k samotnému plneniu (splátkam žalobcu z titulu zmluvy o poskytnutí hypoúveru) došlo až dňa 21. 12. 2012 (prvá splátka), a teda žaloba mohla byť podaná aj pri najstriktnejšom výklade zákona najneskôr 21. 12. 2015, čiže bola podaná včas. K premlčaniu ich nároku teda nedošlo, keďže nedošlo k uplynutiu subjektívnej, ani objektívnej premlčacej doby, pričom k premlčaniu priebežných nárokov na náhradu škody z titulu zmluvy o poskytnutí flexihypotéky dochádza postupne každý deň, pričom zmluvné úroky z úverov vzťahu s bankou, ktorý bol zo strany žalobcov zabezpečený výlučne za účelom kúpy sporných nehnuteľností nevznikajú z dôvodov na strane žalobcov, ale výlučne z dôvodu na strane žalovaných, keďže sú nútení platiť úver na 17 rokov za nehnuteľnosti, o vlastnícke právo ktorých prišli práve pre správanie a zavinenie žalovaných. Navyše, súd prvej inštancie žiadnym spôsobom neodôvodnil, prečo mohli prvýkrát vykonať právo na náhradu škody už dňa 09. 11. 2012, teda pri uzatváraní kúpnej zmluvy, resp. ako mohli vedieť o škode a kto za ňu zodpovedá, obzvlášť, keď úver žalobcov v tom čase ani nebol načerpaný.

3. K podanému odvolaniu žalobcov sa vyjadrili žalovaní v 2., 3. a 4. rade, ktorí navrhli rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť a priznať im náhradu trov odvolacieho konania.

3.1. Práve konanie žalobcov považujú za zmätočné, nakoľko v celom konaní vykonali množstvo právnych úkonov, menili rozsah uplatňovaného nároku a ani sami nevedeli, čo od žalovaných presne požadujú.

3.2. Nič však uvedená skutočnosť nemení na veci, že žalobcovia sa nikdy nestretli so žalovanými v 2. až 4. rade v rozhodnom čase. Žalovaný v 2. rade, a už vonkoncom nie žalovaní v 3. a 4. rade, nemali vedomosť o tom, že by si niekto mal brať za účelom očistenia úverového registra žalovaného v 2. rade úver, a teda žalovaný v 2. rade nemohol konať v úmysle spôsobiť komukoľvek škodu. Na základe uvedeného je preto vylúčené, aby sa žalovaní v 2. až 4. rade podieľali na vzniku škody, ktorá vznikla ako dôsledok poskytnutia hypotekárneho úveru žalobcom zo strany VÚB, a. s. Poukázali na výpoveď p.

B. na OR PZ v Bratislave dňa 03. 09. 2014, ako aj na zmluvu o nájme nehnuteľností uzatvorenú 10. 01. 2013. Ďalej uviedli, že žalobcovia nikdy neboli na ohliadke predmetných nehnuteľností, vraj ich poznali len z fotografií, pričom samotné nehnuteľnosti fyzicky nikdy neprevzali. Sú toho názoru, že nikto nekúpi nehnuteľnosť za 150.000 eur bez jej riadnej ohliadky, obzvlášť, keď si na ňu musí prakticky 90.000 eur požičať, pričom je neopomenuteľný fakt, že prakticky 60.000 eur, ktoré mali byť podľa tvrdenia žalobcov vyplatené v hotovosti, sa týchto nikdy na súde nedomáhali. Žalobcovia nikdy neriešili, prečo a z akého dôvodu sú platobné podmienky nastavené tak, ako boli nastavené, t. j. že sa aj kúpna cena vyplácala na viaceré účty. Rozsudok OS Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 10C/25/2014, na ktorý poukazujú žalobcovia, nerieši právny vzťah žalobcov a žalovaného v 1. rade, a preto nie je namieste, aby bol tento rozsudok posudzovaný ako súdne rozhodnutie, na základe ktorého by mala byť preukazovaná dobromyseľnosť žalobcov. Prevzatie nehnuteľností je podstatnou náležitosťou uzatvorenia kúpnej zmluvy, pričom v prípade, ak k nemu nedôjde, majú za to, že táto zmluva nemá náležitosti podľa Občianskeho zákonníka. Na základe uvedených skutočností majú za to, že žalobcovia od samotného počiatku o absolútnej neplatnosti právneho úkonu vedeli, resp. ak sa nadviaže na ich právne zdôvodnenie návrhu, tak mali vedieť, a napriek tomu uzatvorili a sú účastníkmi neplatných právnych úkonov, a to kúpnej zmluvy zo dňa 09. 11. 2012 a zmluvy o nájme nehnuteľností zo dňa 10. 01. 2013. Vznik škody teda zavinili sami, resp. pri plnom vedomí sa na ňom podieľali. Vzhľadom na uvedené, považujú začiatok plynutia premlčacej doby za moment prvého nákladu žalobcov uplatneného v tomto konaní. Pre uplatnenie nároku je rozhodujúca 2-ročná premlčacia doba ako subjektívna premlčacia doba podľa § 106 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka.

4. K podanému odvolaniu žalobcov sa písomne vyjadril aj žalovaný v 1. rade, ktorý navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo vzťahu k nemu ako vecne správny potvrdil.

4.1. Pokiaľ žalobcovia vytykajú, že súd nesprávne zastavil konanie v časti 111.435,58 eura, poukazujú na viaceré zmeny návrhov, ktoré žalobcovia v konaní urobili, pričom uznesením zo dňa 17. 06. 2019 na pojednávaní bola pripustená zmena žaloby, kde predmetom konania sa stala suma 14.627,14 eura s príslušenstvom.

4.2. Na rozdiel od žalobcov je žalovaný v 1. rade presvedčený, že rozsudok súdu prvej inštancie je správny, očakávaný a legitímnym výsledkom podrobného dokazovania. Žalobcovia v prvom rade nepreukázali, že nehnuteľnosť skutočne kupovali a za tým účelom si vzali hypotekárny úver. Žalobcovia sami vedome a dobrovoľne vstúpili za účelom dosiahnutia zisku do podvodnej schémy, ktorá je podrobne opísaná v obžalobe Krajskej prokuratúry v Žiline voči obžalovanému V. B.. V konaní bolo bezpochyby preukázané, že žalobcovia nemali nikdy skutočný úmysel nehnuteľnosť nadobudnúť, ale mala sa stať prepadným zálohom pre prípad nesplácania úveru pôvodným majiteľom nehnuteľnosti. O všetkých okolnostiach finančnej schémy boli žalobcovia od začiatku informovaní a vedeli, že sú len fiktívnymi kupujúcimi a účelom vylákania úveru od banky je riešenie zlej finančnej situácie žalovanej v 2. rade a sami sa na uvedených právnych úkonoch na základe vlastného rozhodnutia podieľali. Z vykonaného dokazovania bolo nepochybné, že žalobcovia nehnuteľnosť pred kúpou nevideli, lebo nikdy nemali záujem ju kúpiť a skutočne vlastniť. Nehnuteľnosť mala slúžiť len ako forma zabezpečenia pôžičky žalovanej v 2. rade pre prípad, že by ju nesplácala (prepadný záloh, ktorý nie je zákonom dovolený). Samotní žalobcovia si v konaní odporovali tiež vo výpovediach ohľadne účelu kúpy nehnuteľnosti. Nemali záujem výslovne o nehnuteľnosť v G. Z., ale mali záujem o hocikáku nehnuteľnosť, na ktorú im banka poskytla úver, o čo následne sa aj pokúšali v súčinnosti s p. B. a žiadosť o úver podávali bezprostredne po sebe celkovo 4x, pričom až posledná žiadosť na kúpu tejto nehnuteľnosti bola zrealizovaná. Ohľadne financovania nehnuteľnosti je zrejmé, že žalobcovia nikdy neuhradili celú kúpnu cenu podľa kúpnej zmluvy a to z dvoch dôvodov: vedeli, že sa nejedná o reálny prevod nehnuteľnosti a na uvedenú hotovostnú transakciu nemali finančné prostriedky, resp. ich pôvod nevedia absolútne preukázať. Aj zo samotnej obžaloby voči obžalovanému V. B. vyplynulo, že nájomná zmluva bola iba fiktívna, za účelom reálneho splácania úveru žalovanou v 2. rade. Aj z výrokovkej časti obžaloby vyplynulo, že žalobcovia boli nastrčenými kupujúcimi a úverovými dlžníkmi bez skutočnej vôle aj nehnuteľnosť vlastniť. Nakoľko žalobcovia preukázateľne nikdy nemali vôľu nehnuteľnosť vlastniť, teda aj pri uzavretí kúpnej zmluvy chýbala vážnosť vôle, sami vedome spôsobili neplatnosť tohto právneho úkonu.

4.3. Poukazuje tiež na neexistenciu príčinnej súvislosti, s ktorým názorom sa stotožnil aj súd prvej inštancie a ktorý dosvedčuje jeho tvrdenie, že platenie úrokov z úveru nemôže byť považované za škodu,

nakoľko medzi vznikom údajnej škody a neplatnosťou kúpnej zmluvy nie je príčinná súvislosť. Poukázal na uznesenie NS ČR 25Cdo 564/99, rozsudok NS ČR 25Cdo 1437/2006 zo dňa 20. 03. 2008, rozsudok NS ČR 2748/2009.

4.4. V zmysle uvedených judikovaných právnych názorov platenie úroku nevzniklo ako dôsledok neplatnosti kúpnej zmluvy, ale ako dôsledok uzatvorenia hypotekárnej zmluvy medzi žalobcami a bankou a túto povinnosť by žalobcovia mali bez ohľadu na to, či sú alebo nie sú vlastníkami nehnuteľnosti. Úrok je cena za požičanie peňazí. Úrok nie je priamym a bezprostredným dôsledkom nadobudnutia nehnuteľnosti a nie je dôsledkom (v príčinnej súvislosti uzavretia kúpnej zmluvy). Jednoducho povedané, uzavretím kúpnej zmluvy nebola automaticky uzavretá úverová zmluva.

4.5. Poukazoval ďalej na samotnú neplatnosť zmluvy o hypotekárnom úvere, pričom ak by aj táto úverová zmluva nebola neplatná pre nedostatok vážnosti vôle, bola by nesporne absolútne neplatná pre rozpor s dobrými mravmi, ktorý rozpor je daný a preukázaný okolnosťami vylákania úveru od VÚB, a. s. Ako žalovaný v 1. rade, ani ostatní žalovaní nie sú zodpovední za náklady, ktoré žalobcom vznikli v dôsledku úverovej zmluvy.

5. K vyjadreniu žalovaného v 1. rade sa vyjadrili žalobcovia. Uviedli, že výpočet súdu prvej inštancie ohľadne späťvzatia návrhu nie je správny a trvajú na správnosti svojho výpočtu. Namietali, že v konaní nebola preukázaná nijakým spôsobom neexistencia ich vôle nadobudnúť predmetnú nehnuteľnosť. Tvrdenia žalovaného v 1. rade sú preto v tomto smere ničím nepodložené. Práve, pokiaľ ide o príčinnú súvislosť, táto bola v konaní preukázaná. V tejto súvislosti poukazujú na podrobné vysvetlenie a argumentáciu vo svojom odvolaní. Žalovaný v 1. rade sa vo svojom vyjadrení nepochopiteľne a manipulatívne snažil spojiť aspekty prebiehajúceho trestného konania so súčasným civilným konaním. Pokiaľ ide o výpoveď p. B., rozhodne ho nemožno považovať za dôveryhodnú osobu, a to vzhľadom na to, že ide o osobu trestne stíhanú pre desiatky skutkov ekonomickej trestnej činnosti. Pokiaľ ide o výsluch p. O., majú za to, že tento je v konaní potrebný a aj preto bol naplnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. e/ CSP. K vyjadreniam žalovaného v 1. rade ďalej uviedli, že z hľadiska formálnej logiky len skutočnosť, že niekto nevidel predmet kúpy, nemôže predsa zakladať záver o tom, že predmet kúpy nechcel skutočne nadobudnúť do svojho vlastníctva. Nie je pravdou, že by mali záujem o hocikáku nehnuteľnosť. Tvrdenia žalovaného v 1. rade v tomto smere nie sú pravdivé a neboli nijakým spôsobom preukázané. Rovnako nie je pravdivé a nebolo preukázané ani tvrdenie, že žalobcovia mali byť len akýmisi nastrčenými kupujúcimi, bez skutočnej vôle vlastníť nehnuteľnosť s vedomosťou o dočasnej transakcii v trvaní 12 mesiacov. S ohľadom na to, žalobcovia nemohli nehnuteľnosti užívať sami, avšak na druhej strane, museli v zmysle zmluvy o hypotekárnom úvere splácať splátku úveru, pristúpili logicky na uzatvorenie nájomnej zmluvy s dojednaním výšky nájomného v takej sume, aby im vedela pokryť splátky úveru. Pokiaľ žalovaný v 1. rade poukazoval na rozhodnutia súdov vyšších inštancií, majú za to, že ide o rozdielne skutkové a právne stavy prejednávajúcich vecí, neaplikovateľné na prebiehajúce civilné súdne konanie.

6. K vyjadreniu žalovaných v 2., 3. a 4. rade sa písomne vyjadrili žalobcovia, ktorí na margo tvrdenia žalovaných, že sa nikdy nestretli, a preto je vylúčené, aby sa podieľali na vzniku škody, poukázali opätovne na rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Cdo 105/2012, ako aj rozhodnutie NS ČR sp. zn. 32Cdo 192/2007. Dôvodili tým, že sa spoliehali na správnosť údajov týkajúcich sa vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam. Uzavretie v poradí druhej kúpnej zmluvy, t. j. kúpnej zmluvy medzi žalovaným v 1. rade a žalobcami, predstavuje zo strany žalovaného v 1. rade v spomínanom reťazení druhú príčinu vzniku škody, nakoľko tento vedel o neplatnosti predchádzajúcej kúpnej zmluvy so žalovanými v 2., 3. a 4. rade. Bez uzatvorenia prvej kúpnej zmluvy medzi žalovaným v 1. rade a žalovanými v 2., 3. a 4. rade by nemohlo dôjsť k uzatvoreniu ďalšej kúpnej zmluvy medzi žalobcami a žalovaným v 1. rade a za ktorým účelom vyplatenia časti kúpnej ceny uzavreli s VÚB, a. s. zmluvu o poskytnutí úveru. Obdobne zdôrazňujú, že žalovaní nesú zodpovednosť za škodu, ktorá im vznikla v zmysle ust. § 42 OZ. Opätovne uviedli, že výpoveď p. B. považujú za nedôveryhodnú najmä z dôvodu, že ide o osobu trestne stíhanú pre desiatky skutkov ekonomickej trestnej činnosti. Rovnako v tomto smere je nedôveryhodná aj svedkyňa E. K.. Svedok p. O. je jediným svedkom v konaní, ktorý nemal vo vzťahu k stranám žiadne záväzky, záujmy, väzby a nie je trestne stíhaný, a preto nemá ani dôvod uvádzať skutočnosti, ktoré nie sú pravdivé. Poukázali na komentár k ust. § 588 OZ, v zmysle ktorého kúpna zmluva vznikne v okamihu, kedy sa jej účastníci dohodli na jej podstatných náležitostiach, ktorými sú predmet kúpy a kúpna cena. Z uvedeného ustanovenia jednoznačne vyplýva, že náležitosťou

kúpnej zmluvy nie je faktické prevzatie predmetu kúpy kupujúcimi. Rovnako nie je faktické prevzatie predmetu kúpy relevantné ani z hľadiska nadobudnutia vlastníckeho práva k predmetu kúpy, ktorým je nehnuteľnosť. Navyiac, predmet kúpy si nemali možnosť prevziať a to z dôvodu, že v čase nadobudnutia vlastníckeho práva zistili, že nehnuteľnosť užívajú cudzie osoby, a teda im ju žalovaný v 1. rade de facto ani nebol schopný odovzdať. Je preto v rozpore so spravodlivosťou a základnými princípmi, na ktorých je postavené súkromné právo, aby skutočnosť, že si napriek svojej snahe nemohli prevziať predmet kúpy, bola zmluva, na základe ktorej nadobudli vlastnícke právo, neplatná z dôvodu neprevzatia predmetu kúpy. Záverom uviedli, že nemali v čase uzatvárania kúpnej zmluvy vedomosť o tom, že by táto bola alebo mohla byť v budúcnosti posudzovaná ako neplatná, pokiaľ by o tom vedeli, nevstupovali by so žalovaným v 1. rade nikdy do zmluvného vzťahu.

7. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 12. 12. 2019 č. k. 10C/604/2015-815 opravil rozsudok v časti odôvodnenia tak, že za poslednú vetu 36. odseku vložil slovné spojenie: „V rozhodnutí vo veci samej súd zároveň podľa § 145 ods. 2 CSP zastavil konanie o zaplatenie 111.435,58 eura (111.293,68 + 141,90 = 111.435,58). Žalobcovia vzali žalobu sčasti o zaplatenie 111.293,68 eura späť podaním zo dňa 23. 08. 2018 a jeho opravou z 25. 09. 2019 a sčasti o zaplatenie 141,90 eura podaním zo dňa 19. 10. 2018, pričom príslušenstvo si uplatnili úplne a zrozumiteľne až návrhom na zmenu žaloby prednesenom na pojednávaní dňa 21. 11. 2018, a preto nemohla byť predmetom čiastočného späťvzatia a žalovaní v časti vzatej späť po doručení žaloby nevyjadřili so späťvzatím svoj nesúhlas.“

8. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie žalobcov bolo podané včas, proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP) a po skonštatovaní, že odvolanie má požadované zákonné náležitosti (§ 127 a § 365 CSP) a žalobcovia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. d/, e, f/, h/ CSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v medziach daných rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP), viazaný skutkový stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v jeho zamietajúcom výroku a súvisiacich výrokoch o náhrade trov konania a zrušení zabezpečovacieho opatrenia (II., III. a IV.) zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a vo výroku I., ktorým konanie v časti o zaplatenie 111.435,58 eura súd konanie zastavil, je potrebné rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 odsek 1 CSP potvrdiť.

9. Predmetom konania (po pripustení poslednej zmeny žaloby na pojednávaní dňa 17. júna 2019) je náhrada škody vo výške 14.627,14 eura s úrokom z omeškania 8% ročne zo sumy 14.627,14 eura od 11. 11. 2015 do zaplatenia, ktorej sa žalobcovia v 1. a 2. rade domáhali voči žalovaným v 1. až 4. rade zaplatenia spoločne a nerozdielne. Žalobcovia si náhradu škody uplatňujú v zmysle § 42 Občianskeho zákonníka, ktorá im vznikla a ktorú vynaložili na neplatný právny úkon ku dňu 31. 12. 2018, pričom žalovaný nárok pozostáva: a/ zo zmluvných úrokov uhradených žalobcami k 31. 12. 2018 vo výške 13.917,14 eura v zmysle zmluvy o poskytnutí Flexihypotéky na refinancovanie č. 0XX/XXXXXX/XX-XXX/XXX, b/ so žalobcami uhradeného poplatku za poskytnutie úveru vo výške 689,60 eura v zmysle zmluvy o poskytnutí Flexihypotéky na refinancovanie č. XXX/XXXXXX/XX-XXX/XXX, c/ zo žalobcami uhradeného poplatku za vedenie úverového účtu vo výške 3,30 eura mesačne v zmysle zmluvy o poskytnutí flexihypotéky za obdobie od decembra 2012 do mája 2013, t. j. spolu 19,80 eura. Žalobcovia si teda uplatňujú škodu ku dňu 31. 12. 2018 v celkovej výške 14.627,14 eura. Žalobcovia žalobu odôvodňovali tým, že medzi žalovaným v 1. rade ako kupujúcim a žalovaným v 2., 3. a 4. rade ako predávajúcimi podielovými spoluvlastníkmi bola uzatvorená zmluva o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v kat. úz. G. Z., zapísané na LV č. XX a to rodinný dom so súp. č. XXX nachádzajúci sa na parcele č. 84/5, hospodárska budova nachádzajúca sa na parc. č. 84/33, garáž nachádzajúca sa na parc. č. 84/34, pozemok parc. č. 84/5 o výmere 148 m² - zastavané plochy a nádvorcia, pozemok parc. č. 84/17 o výmere 455 m² - zastavané plochy a nádvorcia, pozemok parc. č. 84/32 o výmere 330 m² - zastavané plochy a nádvorcia, pozemok parc. č. 84/33 o výmere 20 m² - zastavané plochy a nádvorcia, pozemok parc. č. 84/34 o výmere 30 m² - zastavané plochy a nádvorcia. Vklad vlastníckeho práva v prospech žalovaného v 1. rade bol povolený dňa 25. 07. 2012. Dňa 08. 11. 2012 uzatvoril žalovaný v 1. rade ako predávajúci so žalobcami ako kupujúcimi kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k uvedeným nehnuteľnostiam s tým, že bola dohodnutá kúpna cena nehnuteľností 150.000 eur, ktorá bola zaplatená, podľa tvrdenia žalobcov, v časti v hotovosti a v časti z finančných prostriedkov z úveru poskytnutého VÚB, a. s. Žalobcovia za týmto účelom uzatvorili dňa 08. 11. 2012 ako dlžníci s bankou ako s veriteľom zmluvy o poskytnutí Flexihypotéky na refinancovanie č. XXX/XXXXXX/

XX-XXX/XXX. Banka tak poskytla žalobcom finančné prostriedky vo výške 86.889,60 eura dňa 12. 11. 2012. Podľa bodu 7.3 žalobcovia sú povinní vrátiť banke sumu 124.133,52 eura. Po tom, čo žalobcovia boli zapísaní do katastra nehnuteľností ako vlastníci sporných nehnuteľností, žalobcovia v 2., 3. a 4. rade podali žalobu o určenie vlastníckeho práva a o vypratanie predmetných nehnuteľností. O podanej žalobe rozhodol OS Nové Mesto nad Váhom rozsudkom zo dňa 03. 03. 2016 č. k. 10C/25/2014-188, ktorým určil, že navrhovatelia v 1. až 3. rade (žalovaní v 2., 3. a 4. rade v tomto konaní) sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností zapísaných OÚ Nové Mesto nad Váhom, katastrálny odbor, katastrálne územie G. Z., zapísané na LV č. XX. Kúpnu zmluvu zo dňa 23. 07. 2012, uzatvorenú medzi žalovaným v 1. rade ako kupujúcim a žalovanými v 2., 3. a 4. rade ako predávajúcimi, vyhlásil za absolútne neplatnú podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a rovnako aj následne kúpnu zmluvu zo dňa 08. 11. 2012, uzatvorenú medzi žalovaným v 1. rade a žalobcami. Konštatoval, že žalovaný v 1. rade sa nikdy nestal riadnym vlastníkom žalovaných nehnuteľností, preto si od neho nemôžu odvodzovať vlastnícke právo ani žalobcovia. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 01. 04. 2016.

9.1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom žalobu zamietol, keď mal za to, že nárok žalobcov je premlčaný a žalovaní dôvodne vzniesli námietku premlčania a zároveň žalobu zamietol aj pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi konaním žalovaných a tvrdou škodou na strane žalobcov. Konanie v časti o zaplatenie 111.435,58 eura zastavil pre späťvzatie žaloby žalobcami v tomto rozsahu.

10. Žalobcovia v podanom odvolaní namietali, pokiaľ ide o výrok I., že súd prvej inštancie konanie zastavil v časti o zaplatenie 111.435,58 eura nesprávne.

10.1. Žalobcovia sa pôvodne podanou žalobou domáhali voči žalovaným zaplatenia náhrady škody vo výške 124.133,52 eura. Podaním zo dňa 23. 08. 2018 (č. I. 292) žalobcovia zobrali žalobu v časti o náhradu škody v sume 111.283,68 eura s príslušenstvom späť a žiadali konanie v tejto časti zastaviť, pričom zvyšná časť nároku o náhradu škody predstavovala sumu 12.849,84 eura. Ďalším podaním zo dňa 19. 11. 2018 (č. I. 362) žalobcovia zobrali žalobu späť v sume 141,90 eura (náhrada poplatku za vedenie účtu vo výške 3,30 za obdobie od júna 2013 do decembra 2016, t. j. 43 mesiacov). Na pojednávaní dňa 21. 11. 2018 právny zástupca žalobcov uviedol, že v petite čiastočného späťvzatia je chyba, ktorú opravuje tak, že žiada zaplatiť 12.697,94 eura. V zmysle jeho dispozitívneho návrhu potom súd pripustil zmenu žaloby tak, že žalovaní v 1. až 4. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcom v 1. a 2. rade náhradu škody vo výške 12.697,94 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 8% ročne zo sumy 12.697,94 eura od 11. 11. 2015 do zaplatenia. Z uvedeného je preto zrejmé, že žalobcovia späťvzatie žaloby zo dňa 19. 11. 2018 pôvodne v sume 141,90 eura upravili na späťvzatie žaloby v sume 151,90 eura. Následne žalobcovia rozšírili žalobu podaním zo dňa 14. 12. 2018 (č. I. 410) a rozšírili svoju žalobu na náhradu škody k 31. 12. 2017 na sumu 13.715,27 eura s príslušenstvom. Napokon, podaním zo dňa 20. 05. 2019 (č. I. 662) žalobcovia rozšírili podanú žalobu k 31. 12. 2018 a domáhali sa voči žalovaným náhrady škody vo výške 14.627,14 eura s príslušenstvom. O uvedenom návrhu rozhodol súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 17. júna 2019, kedy pripustil zmenu žaloby tak, že žalovaní v 1. až 4. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcom v 1. a 2. rade náhradu škody vo výške 14.627,14 eura spolu s úrokom z omeškania 8% ročne zo sumy 14.627,14 eura od 11. 11. 2015 do zaplatenia.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného, súd prvej inštancie správne postupoval v zmysle § 145 ods. 2 CSP a správne zastavil konanie v sume 11.435,58 eura, keď podaním zo dňa 23. 08. 2018 jednoznačne uviedli, že berú svoj návrh späť v časti o zaplatenie sumy 111.283,68 eura a následne podaním zo dňa 19. 11. 2018 zobrali späť svoj návrh v časti o zaplatenie 141,90 eura, pričom na pojednávaní dňa 21. 11. 2018 uvedené späťvzatie právny zástupca žalobcov opravil tak, že žiadal zaplatiť sumu 12.697,94 eura, keď uviedol, že v petite čiastočného späťvzatia je chyba. Z uvedeného potom bolo zrejmé, že predchádzajúce čiastočné späťvzatie sa týkalo nie sumy 141,90 eura, ale sumy 151,90 eura. Pokiaľ teda žalobcovia zobrali žalobu späť v sume 111.283,68 eura a 151,90 eura, je výrok súdu prvej inštancie (I.), ktorým súd konanie zastavil v časti o zaplatenie sumy 111.435,58 eura, správny. Následne súd prvej inštancie potom v zmysle rozšírenia žalobného návrhu pripustil navrhovanú zmenu žaloby, keď rozšírenie žaloby sa týkalo navýšených úrokov - najprv k termínu 31. 12. 2017 a naposledy k 31. 12. 2018, kedy súd prvej inštancie pripustil rozšírenie žaloby, a teda zmenu žaloby na zaplatenie sumy 14.627,19 eura.

11. Podľa § 100 odsek 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej. Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

12. Podľa § 106 odsek 1 Občianskeho zákonníka, právo na náhradu škody sa premlčí za 2 roky odo dňa, kedy sa poškodený dozvie a o tom, kto za ňu zodpovedá. Najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za 3 roky, ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za 10 rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

Ustanovenie § 106 OZ upravuje premlčaciu dobu vo vzťahu ku všetkým právam na náhradu škody. Táto premlčacia doba sa uplatní vo vzťahu k ustanoveniam § 420 a nasl. OZ, ale aj vo vzťahu k tým ustanoveniam Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú zodpovednosť za škodu v rámci špecifických právnych vzťahov (napr. § 42, § 510 OZ a pod.).

Pri práve na náhradu škody je stanovená dvojité kombinovaná premlčacia doba, a to subjektívna a objektívna. Ich začiatok je stanovený samostatne; kým objektívna premlčacia doba plynie tzv. od škodovej udalosti, subjektívna plynie odo dňa, kedy sa poškodený dozvie o vzniknutej škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Ich vzájomný vzťah je taký, že sú od seba nezávislé, čo do svojho priebehu a jeho začiatku i konca, a ak skončí priebeh jednej z nich, právo sa premlčí bez ohľadu na druhú premlčaciu dobu.

13. Podľa citovaného ustanovenia § 106 odsek 1 OZ sa teda právo na náhradu škody premlčí za 2 roky odo dňa, kedy sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Občiansky zákonník v tomto ustanovení viaže premlčanie práva uplynutím subjektívnej 2-ročnej premlčacej doby na podmienku vedomosti poškodeného: a/ o škode (nie iba o protiprávnom úkone, či škodovej udalosti) ako určitej majetkovej alebo nemajetkovej ujme určitého druhu a ktorú možno objektívne vyčíslieť v peniazoch do takej miery, aby poškodený mohol svoj nárok na náhradu škody uplatniť aj na súde; okamih vzniku škody, resp. vedomosť poškodeného o škode sa pritom nemusí zhodovať s okamihom škodovej udalosti, či protiprávnym konaním, b/ o tom, kto za vzniknutú škodu zodpovedá, t. j. o zodpovedajúcom subjekte.

13.1. Začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby (§ 106 ods. 2 OZ) je viazaný na udalosť, v ktorej škoda vznikla. Tento pojem (škodová udalosť) je potrebné vykladať tak, že zahŕňa nielen protiprávny úkon alebo zákonom osobitne kvalifikovanú udalosť, ktorá viedla k vzniku škody, ale aj vznik samotnej škody (R2/1992).

Začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby je viazaný na udalosť, z ktorej vznikla škoda. Pojem udalosti, z ktorej vznikla škoda zahŕňa nielen právne kvalifikovanú udalosť, ktorá viedla k vzniku škody, ale aj vznik samotnej škody. Z hľadiska § 106 ods. 2 OZ nemožno teda udalosť, z ktorej vznikla škoda, stotožňovať len so škodovou udalosťou, pretože by tak objektívna premlčacia doba mohla začať plynúť skôr ako ku škode na majetku vôbec došlo, poprípade by škoda mohla vzniknúť až po uplynutí objektívnej premlčacej doby alebo by nemusela vzniknúť vôbec (rozsudok NS ČR z 18. 10. 2005 sp. zn. 25Cdo 2749/2004).

13.2. Poškodený sa dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá (§ 106 ods. 1 OZ) v okamihu preukázateľného získania informácií o skutkových okolnostiach, na základe ktorých si môže urobiť dostatočný úsudok o tom, že konkrétne ktorá fyzická alebo právnická osoba za škodu zodpovedá; v uvedenom okamihu nemusí byť daná z rozhodnutia súdu vyplývajúca nespochybniteľná istota poškodeného o zodpovednostnom subjekte a jeho zodpovednosti (rozsudok NS SR z 28. 05. 2010 sp. zn. 1Cdo 82/2009).

13.3. Právne účinky premlčania súvisia s jeho dovoľaním sa na súde. Ak sa účastník občianskeho súdneho konania dovoľá premlčania, nemôže súd premlčané právo (nárok) priznať; žalobu v takom prípade zamietne. To platí napr. aj v prípade uplatnenia nároku na náhradu škody, ako aj v prípadoch, v ktorých ešte nie je preukázaná zodpovednosť za škodu alebo výška škody (R 29/1983). Z uvedeného teda vyplýva, že súd v takom prípade žalobu zamietne bez toho, aby skúmal, či uplatnené právo veriteľa existuje, alebo nie.

14. V preskúmvanej veci je nesporné, že súd prvej inštancie nárok žalobcov na náhradu škody zamietol aj pre premlčanie tohto nároku, pričom svoj záver odôvodnil v bode 40. rozsudku, pričom ako bolo uvedené vyššie, je v zásade nesporné, že v prípade, ak žalovaný vznesie námietku premlčania, je povinný súd sa touto námietkou zaoberať ako primárnou aj v súlade so zásadou hospodárnosti konania.

Súd prvej inštancie sa v zmysle uvedených zákonných ustanovení, ako aj výkladu k nim dostatočne nezaoberal plynutím subjektívnej, ako aj objektívnej lehoty na uplatnenie práva žalobcov, a preto jeho záver o premlčaní nároku je predčasný. Odvolací súd v tejto súvislosti považuje za podstatnú skutočnosť, kedy došlo k udalosti, na základe ktorej vznikla žalobcom škoda (ujma) spočívajúca v strate vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, od ktorej si aj odvíjajú nárok na náhradu škody. V konaní nebolo sporné, že vlastnícke právo žalobcov k predmetným nehnuteľnostiam bolo zapísané v katastri nehnuteľností až do rozhodnutia OS Nové Mesto nad Váhom zo dňa 03. 03. 2016 pod sp. zn. 10C/25/2014-188, ktorým bolo určené vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam v prospech žalovaných v 2., 3. a 4. rade. Napriek konštatovaniu súdu o neplatnosti oboch kúpnych zmlúv v zmysle § 37 Občianskeho zákonníka ako absolútne neplatnými s účinkami ex nunc, až uvedeným rozhodnutím súdu žalobcovia stratili vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam a vlastníctvo na základe právoplatného rozhodnutia súdu bolo následne zapísané v prospech žalovaných v 2., 3. a 4. rade. Podľa názoru odvolacieho súdu, až rozhodnutím súdu o určení vlastníckeho práva v prospech žalovaných v 2. až 4. rade sa žalobcovia, ktorí týmto stratili vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, mohli dozvedieť o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

Povinnosťou súdu bude preto opätovne sa zaoberať vznesenou námietkou premlčania, plynutím subjektívnej a objektívnej premlčacej doby, ako aj jednoznačne definovať udalosť, ktorá viedla k vzniku škody na strane žalobcov.

15. Pokiaľ súd prvej inštancie dospeje k záveru, že nárok žalobcov na náhradu škody, resp. časť tohto nároku nie je premlčaný, bude sa opätovne zaoberať uplatneným nárokom žalobcov v zmysle § 42 Občianskeho zákonníka.

15.1. Podľa § 42 Občianskeho zákonníka, ak pre neplatnosť právneho úkonu vznikne škoda, zodpovedá za ňu podľa ustanovení tohto zákona o zodpovednosti za škodu.

16. Podľa § 420 odsek 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

17. Podľa § 441 Občianskeho zákonníka, ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

18. Podľa § 442 odsek 1 Občianskeho zákonníka uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo.

Neplatnosť právneho úkonu môže okrem zmarenia právnych účinkov, ktoré účastníci právneho úkonu sledovali, vyvolať aj ďalšie nepriaznivé právne následky, ako aj vznik bezdôvodného obohatenia a vznik zodpovednosti za škodu. Ak z neplatného právneho úkonu vznikne škoda, vznikne konajúcemu mimo zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie zodpovednosť za škodu. Zodpovednosť za škodu pri neplatnosti právneho úkonu v zmysle ust. § 42 Občianskeho zákonníka nie je osobitným prípadom tejto zodpovednosti, ale spravuje sa ustanoveniami o všeobecnej zodpovednosti za škodu (§ 420 OZ) (uznesenie NS SR z 21. 12. 2009 sp. zn. 4M Cdo 23/2008).

19. Všeobecne jedným zo základných predpokladov vzniku všeobecnej zodpovednosti za škodu je, okrem porušenia právnej povinnosti, existencia škody a zavinená príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou. Tento predpoklad musí byť splnený bez ohľadu na to, či ide o povinnosť náhrady škody vyvodzovanú zo zodpovednosti založenej na princípe zavinenia, alebo na základe objektívnej zodpovednosti.

Príčinná súvislosť je podstatným prvkom zodpovednosti skutkovej podstaty. Príčinná súvislosť sa vyžaduje vždy bez ohľadu na to, či ide o subjektívnu alebo objektívnu zodpovednosť. O vzťah príčinnej súvislosti ide vtedy, ak protiprávne konanie (delikt, nezákonné rozhodnutie, nesprávny úradný postup) a vznik škody sú v logickom slede. Teda, ak protiprávne konanie škodcu bolo príčinou a vznik škody následkom tejto príčiny. Vzťah príčiny a následku musí byť bezprostredný (priamy). Nestačí

iba pravdepodobnosť príčinnej súvislosti, či okolnosti nasvedčujúcej jej existencii. Príčinnú súvislosť treba vždy preukázať. Rozhodujúca je vecná súvislosť príčiny a následku. Túto nemožno riešiť vo všeobecnej rovine, ale v konkrétnych súvislostiach. Príčinou vzniku škody môže byť len také konanie (alebo opomenutie), bez ktorého by škodný následok nevznikol. Musí byť teda doložené, že nebyť protiprávneho konania škodcu, škodlivý následok by nenastal. Ak príčinou škody je iná skutočnosť (napr. porušenie zmluvnej povinnosti poškodeným), zodpovednosť za škodu nenastáva.

20. Pri neplatnosti právneho úkonu sú subjekty povinné sa v prvom rade medzi sebou vyporiadať podľa zásad o bezdôvodnom obohatení (§ 451 a nasl. Občianskeho zákonníka). Vznik nároku z bezdôvodného obohatenia nie je podmienený existenciou zavinenia. Zároveň však tomu, komu možno pričiniť zavinenie (a to i vo forme nevedomej neobstaranosti) na spôsobení neplatnosti právneho úkonu, vznikne podľa § 42 OZ povinnosť nahradiť spôsobenú škodu, t. j. majetkovú ujmu vyjadriteľnú v peniazoch, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti so zavineným protiprávne spôsobenou neplatnosťou právneho úkonu podľa § 420 OZ. Pokiaľ bola príčinou vzniku škody iná okolnosť, než zavinené protiprávne spôsobenie neplatnosti právneho úkonu, zodpovednosť za škodu podľa § 420 OZ by nebola daná. Ak vznikne jednej zo zmluvných strán škoda v dôsledku absolútnej neplatnosti zmluvy, je potrebné posudzovať porušenie povinnosti pri uzatváraní zmluvy u oboch zmluvných strán; protiprávne konanie je predpokladom nielen zodpovednosti za škodu podľa § 420 OZ, ale aj spoluúčasti poškodeného na vzniku škody podľa § 441 OZ. Poškodenému sa však jeho účasť na škode, okrem ním zavineného porušenia povinnosti, pripočítajú všetky okolnosti, ktoré na jeho strane viedli k vzniku škody, vrátane náhody. V rozsahu, v akom bola škoda spôsobená okolnosťami na strane poškodeného (vrátane náhody, ktorá sa mu prihodila), nie je daná zodpovednosť škodcu, pretože v tomto rozsahu chýba jeden zo základných predpokladov zodpovednosti za škodu, a to príčinná súvislosť medzi vznikom škody a protiprávnym konaním škodcu. Neplatnosť zmluvy môže byť príčinou vzniku škody oboch (aj viacerých) strán zmluvy, teda môže viesť k vzniku viacerých nárokov na náhradu škody. Každý z účastníkov neplatnej zmluvy môže byť zároveň škodcom i poškodeným. Pre ich vzájomné vyporiadanie je nevyhnutné stanoviť ich podiel na príčine, ktorá viedla k vzniku škody, teda na neplatnosti zmluvy, pričom záver o miere, ktorou sa zmluvné strany podieľali na neplatnosti zmluvy, musí byť odôvodnený konkrétnymi skutkovými závermi. U každého z nich je teda nevyhnutné samostatne skúmať splnenie všetkých zákonných predpokladov a o každom z takýchto nárokov je treba samostatne rozhodnúť (rozsudok NS ČR sp. zn. 25Cdo 756/2020 zo dňa 26. 11. 2020).

21. V preskúmvanej veci sa žalobcovia v 1. a 2. rade naposledy pripustenou zmenou žalobného petitu domáhali náhrady škody v sume 14.627,14 eura s príslušenstvom, ktorá suma pozostávala zo zmluvných úrokov vo výške 13.917,74 eura zaplatených k 31. 12. 2018, poplatku za poskytnutie úveru 679,60 eura a poplatku za vedenie účtu 19,80 eura. Uvedenú škodu si odvodzujú zo Zmluvy o poskytnutí flexihypotéky na refinancovanie č. XXX/XXXXXX/XX-XXX/XXX, ktorý úver im bol poskytnutý na základe zmluvy zo dňa 08. 11. 2012 so VÚB, a. s. na financovanie kúpy nehnuteľností v kat. úz. G. Z., zapísané na LV č. XX od žalovaného v 1. rade. Žalovaný v 1. rade nadobudol predmetné nehnuteľnosti kúpnu zmluvou od žalovaných v 2. až 4. rade, pričom obe kúpne zmluvy boli určené za neplatné a vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam sa na základe rozhodnutia súdu (rozsudok OS Nové Mesto nad Váhom zo dňa 03. 03. 2016 č. k. 10C/25/2014-188) vrátili do podielového vlastníctva žalovaných v 2. až 4. rade, keď súd uvedeným rozhodnutím určil, že žalovaní v 2. až 4. rade sú vlastníkami predmetných nehnuteľností.

Žalobcovia sa teda domáhajú náhrady škody, ktorá im vznikla tým, že svojmu veriteľovi (VÚB, a. s.) platia úroky z poskytnutého úveru. Povinnosť žalobcov ako dlžníkov teda vyplýva zo zmluvy o poskytnutí flexihypotéky na financovanie nehnuteľností. Znamená to, že povinnosť žalobcov ako dlžníkov hradiť úroky z poskytnutého úveru, ako aj ďalšie poplatky spojené s poskytnutím úveru vzniká zo vzájomného záväzkového vzťahu, ktorý bol založený zmluvným dojednaním o poskytnutí flexihypotéky.

V tejto súvislosti je potom potrebné sa zaoberať, či žalovaný v 1. rade, ktorý uzatvoril kúpnu zmluvu so žalobcami, zodpovedá za škodu z titulu neplatného právneho úkonu a či tu je splnená podmienka príčinnej súvislosti medzi škodou a neplatnosťou právneho úkonu.

Splnenie predpokladov zodpovednosti za škodu je potrebné osobitne vyhodnotiť ku vzťahu k žalovaným v 2. až 4. rade, ktorí neboli účastníkmi zmluvného vzťahu (kúpna zmluva medzi žalobcami v 1. a 2. rade a žalovaným v 1. rade), a preto je potrebné vyriešiť, či môžu byť zodpovední za škodu, ktorej

náhradu žalobcovia v konaní požadujú. Rovnako je potrebné v tejto súvislosti sa vyporiadať aj s otázkou pasívnej legitímácie žalovaných v 2. až 4. rade, ktorej nedostatok v konaní namietali. V neposlednom rade je potrebné vyporiadať sa aj s tou skutočnosťou, či si žalobcovia svojim konaním v rozpore s povinnosťami vyplývajúcimi z ust. § 415 OZ nespôsobili sami škodu, resp. sa na nej sčasti nepodieľali. Potrebné je však dodať, že stanovenie pomeru, v akom sa na uzavretí neplatnej zmluvy podieľali strany, má význam za situácie, že škoda, ktorej náhrady sa žalobcovia domáhajú, bola skutočne spôsobená neplatnosťou zmluvy (príp. neplatnosťou oboch zmlúv), teda za situácie, že tu existuje príčinná súvislosť medzi neplatnosťou zmluvy ako príčinou a vznikom škody ako jeho následkom. Pokiaľ by škodlivý následok na strane poškodených nastal bez tejto skutočnosti (príčiny), nemôže pre nedostatok príčinnej súvislosti nastať ani zodpovednosť žalovaných, či už žalovaného v 1. rade, alebo žalovaných v 2. až 4. rade za škodu, ani spoluzavinenie poškodeného.

22. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho výroku o zastavení konania (I.) ako vecne správny podľa § 387 odsek 1 CSP potvrdil a vo zvyšných výrokoch, ktorými súd žalobu zamietol (II.), rozhodol o nároku na náhradu trov konania (III.), ale aj v súvisiacom výroku o zrušení zabezpečovacieho opatrenia (IV.), zrušil podľa § 389 odsek 1 písm. b/ CSP a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude vo veci opätovne rozhodnúť v zmysle vyššie uvedeného názoru odvolacieho súdu a svoje rozhodnutie odôvodniť tak, ako mu to ukladá ust. § 220 ods. 2 CSP.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).